

Karácsony előtt történelmi nevezetességű okmányt irtak alá az ottawai parlament tanácsstermében a képviselők látható birodalmi és tartományi miniszterek, melynek értelmében a természeti kincsek, mint pl. bányák, vízesések, erdőségek kihasználási joga, illetőleg az abból befolyó adó-jövedelem a tartományokat illeti.

Nyolc uszó-sziget épül Amerika és Európa között

A "SEADROME"-OK LEHETŐVÉ TESZIK A MENETREND-SZERŰ LÉGI FORGALMAT AZ ÓCEÁN FÖLÖTT — NEGYVEN REPULÓGÉPPAL KEZDIK MEG A FORGALMAT—KÉT NAP ALATT ÉR MAJD HAZA A LEVÉL

Newyorktól néhány száz mérföldnyire keletre megkezdtek az első uszó "seadrome"-ok azaz tengeri légitámaszpontok építését.

A seadrome — hatalmas uszó-sziget, amellyel be akarják

népesíteni a tengereket, hogy a földnyire keletre megkezdtek az első uszó "seadrome"-ok azaz tengeri légitámaszpontok építését.

A seadrome — hatalmas uszó-sziget, amellyel be akarják

sa olyan hatalmas lépést jelent az emberi civilizáció fejlődésében, mint amint jelentett az első vasútvonal megnyitása.

Rendes, állandó és rendszeres légiforgalmat jelent ez az óceánokon át. Az uszó szigetek rendszere megkönnyíti a több mint háromezer mérföldes utat. Hisz állandó meteorológiai megfigyelőállomások lesznek a nyílt tengeren, melyek nélkül a forgalom szörnyen nehéz lenne. Sikertől azonban megállapítani, hogy a legkövetkező utat az Azori szigetek keresztlíni vezet Newyorkból Spanyolországba. Ezen az úton az évek alig hatvan napján kell köddel számolni.

A legrosszabbak az időviszonyok az Egyesült Államok partvidékén. Itt azonban úgy segítenek a dolgok, hogy három érzékszert állomást rendeznek be Norfolokban, Newyorkban és Bostonban. Így a pilóta a kapott jelések alapján szabadon választ-

hatja a legkedvezőbb időviszonyokat mutató utat.

A második probléma volt biztonságot teremteni a kiválasztott utvonalon. Ma már vannak gépek, amelyek kibírják a több mint háromezer mérföldes utat ha szép az idő és minden jól megy. De nekünk nem szerencse kell, hanem biztonság és ezért szükségesek a leszállóhelyek. Amikor megkezdtek a kísérleteket, senki sem hitte komolyan, hogy a technika mai állása mellett lehet olyan lehorgonyozott uszó-szigeteket építeni, amelyek ellen tudnak állni a tenger haragjának és nyugodt leszálló helyül szolgálhatnak az óceánjáró gépek számára.

Armstrong mérnök hosszú évek fáradságos kísérletezései után megtalálta azt a sziget-típust, amely megfelel ezeknek a követelményeknek. Nem tömör, hajóformájú, vagy tufaformájú szigetek a legjobbak. Ennél sokkal rugalmasabb és megbízhatóbb a "lábakra", mintegy cölöp-pontonokra épített sziget típus. Ez az acélból épült szigetrendszer negyven ilyen "láb"-on épül, ezerhatszáz láb hosszú és százharminc láb széles.

Ezzel megoldottak látszik a stabilitás kérdése, kombinálva egy speciális horgonyzó rendszerrel, amelyben három olyan sodronykötél tartja a szigetet, amelyek közül egy is elég lenne.

A szigetek elég nagyok, hogy a felületükön a leghatalmasabb légijárművek is le- és felszállhassanak. De ezenfelül a szigetre alkalmazott gépek hidrolánok lesznek, hogy szükség esetén a vízre is leereszkedhessenek. A fedélzet alatt lesz a szigeten egy alsóbb emelet, amelyen garázsok lesznek a gépek számára, ahova hatalmas felvonógépek szállítják majd a gépeket. A sziget két szélén lesznek az épületek, a legénységi szállások, drótnélküli állomások, a meteorológiai intézet, amelyeknek igen fontos szerepe lesz rádióval értesíteni a pilótákat az időjárás viszonyok felől. A szigetek legénységét egyelőre 40—60 főnyire tervezik és szállókat is építenek a szigetekre.

Egyelőre nyolc sziget építését tervezik az Európa — Amerika utvonalon. Két természetes leszállóhely közbeiktatásával az Azorokon ilyenformán tíz állomást készítenek 300 mérföldre egymástól. A közlekedő repülőgépek 900 mérföldnyi repülőképeségük lesznek és ilyenformán elég erősek ahhoz, hogy a legrosszabb időben is kikötőt érjenek. A szigeteknek egyébként a rendeltetése elsősorban szükségkikötőt lesz.

A pilóta leszállás nélkül repülhet el egyik vagy másik szigetet felett, ha az időviszonyok kedvezőek.

Egy-egy "seadrome" építés 1,700,000 dollárba kerül és a 25,000,000 dollár alaptőke elegendő ahhoz, hogy megkezdjék negyven géppel a szolgáltatást. Először csak csomag és postaszolgáltatásra rendezkednek be és ha majd megkezdik az utasszolgálatot, újabb huszonötmillió dollár lesz szükség.

Ugy számítják, hogy egy levelet husz centért tudnak szállítani és a csomag fontját öt dollárért. Ez igen méltányos ár és igen sokan lesznek, akik szívesen megfizetik majd, hogy küldeményük negyven óra alatt érjen el Amerikából Európába.

Két éven belül már meg is nyitják az első rendszeres postaforgalmat s ezt rövidesen követi a személyforgalom és azt hiszik, hogy tíz éven belül nem fog senki sem másként utazni az óceánokon át, mint repülőgépen ...

A „Le Canada” a magyar kálváriáról

Kanada egyik legnagyobb katolikus napilapja, a francia nyelven Montrealban megjelenő „Le Canada” egyik legutóbbi számában rendkívül rokonszenves cikket közöl Magyarországról. A Szent Korona ezeréves országát — írja többek között — területének közel háromnegyed részétől és lakosságának kétharmadától fosztotta meg az igazságtalan trianoni szerződés. A magyarság addig nem szűnik meg tiltakozni a „trianoni kálvária” ellen, ameddig vissza nem csatolják a Csehszlovákia, Rumánia és Szerbia uralma alá kényszerített közel négymillió magyart.

Valóban tisztában kell lennünk azzal — folytatja a „Le Canada” — hogy a határokat minél előbb újból kell rendezni. Utóvégre is tudomásul kell venni az elnyomott nemzetiségek jogos követeléseit és revízió alá kell venni a kicaptatott katonai álmait is meghaladó bőkezűséggel odaajándékozott magyar területek ügyét. — A cikket Jean Burchesi montreali egyetemi tanár írta, akit a rumánok erdélyi látogatása alkalmával úgy szerettek volna feltüntetni, mint aki az ottani állapotokat teljesen kielégítőnek tartja. Tényképpen cikkét annál nagyobb örömmel olvastuk tehát, miután ebből is világosan látjuk, hogy még a franciák közül is vannak azok, akik belemélyedve a közép-európai bonyolult helyzetbe, kénytelenek megállapítani a magyar álláspont helyességét.

Szervezkedik a délalbertai református magyarság

IRTA: TISZT. KOVÁCS KÁROLY, LETHBRIDGE, ALTA.

Amit elmondani szándékszem inkább egy kicsiny töredék abban a nagyszabású küzdelemben amelyet a kanadai magyarság folytat nemcsak a létéért, nemcsak a megélhetésért, hanem nevéért is. Sokan nem értik, hogy e kettő hogyan függ össze. De az összefüggés kétségtelen. Ha valakinek nincs jóhangzásu neve, ha általában a magyarság magatartása által ellenszenvet támaszt maga ellen, azt megérzi minden magyar, amikor alkalmazást keres. Ez az idegen világ, amelybe a magyarság került kérdő tekintettel, némán bárá, de érthetőleg tekint rá: kik vagytok és mit akartok? Hogyan felelünk meg — nem szavainkkal, hanem életünkkel — erre a kérdésre, ez dönti el a magyarság elhelyezkedésének történelmi fontosságú kérdését.

Mit felelünk azokra a hallgatag kérdésekre: mik politikai álmaitok, milyen munkaerővel rendelkeztek, mit jelent életetek Kanada szempontjából. De a magyarokra meredő kérdések közt volt olyan is, mely mélyebben nézett s azt mondta: nem érdeklődöm az iránt, hogy milyen munkás vagy segitsz-e leszorítani a munkabérek angol ben szűlött munkástestvéred rovására, vagy szaporítod-e a munkátlanos számát, nem törődöm az- al, hogy megemészthetetlen idegen test vagy-e ebben a nagy nemzettestben amit Kanadának hívnak. Hanem milyen a te szellemi arca és amilyen vagy lelkiileg olyan a te munkád annyira vagy megbízható annyira lehet támaszkodni szavaidra ígéreteidre olyan lesz érvényesülésed is.

Voltak olyanok akik nem sokat törődtek ilyen kérdésekkel, előtűnt a kenyérkérdés volt az első. De azok, akik érezték, hogy valami hiányzik az életükből, ami nélkül az életük nem teljes, azok szomjaztak a lelki valóságok után amit nem elégíthettek ki sem az anyagi siker sem az előhaladás sőt amellyel még kínosabban érezték a lelki élet hiányát, amelyet a vallás van hivatva pólni. Ebből a természetes életszükségletből fakadt fel az egyházi élet, amelynek szava oly erős volt, hogy tudomást kellett arról szereznie a hatalmas Presbyterianus egyháznak is.

Nem kérdezték, hogy Nyugat-kanada református népe képes-e az egyházat a maga erejéből fenntartani, hanem leküldték Apostol János tiszteletet a munka megkezdésére. Két nyáron volt itt Nyugatkanadában. Kicsinyes ségből eredő akadályokkal kellett megküzdenie, mint mindazoknak, akik a közpályákon foglalkoznak. Az általános óhajnak megfelelően végül is egyre sürgették az illetékes körök, s állandó egyházi munka érdeké-

POLGÁR-AVATÁS WELLANDON

Tizenegy wellandi és Port Colborne-i magyart avattak egy-egy kanadai polgárrá, amint azt az ottani „Evening Tribune” angol napilap megírja. A derék magyarok, névszerint Ambrus István, Angyal Sándor, Asbóth Jakab, Balga János, Farkas Sándor, Galambos Károly, Lengyel György, Papp Mihály, Tóth E. András és Végh Béla eddig részben magyar részben az utódállamok polgárai voltak és bár most a kanadai alkotmányra esküdtek föl, lélekben ezután is jó magyarok maradnak.

Ugyanitt tudtuk, hogy lapunk legközelebbi számában a hozzáánk beérkezett felkérésekre részletesen ismertetjük a kanadai polgárosodást illető tudnivalókat.

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK A KANADAI MAGYAR UJSÁG 1930-AS KÉPES NAGY TAPÉRAL

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi irada.

Pénzügyi ügyekért teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB., ADAS-VELETEL INTÉZTESSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

gyorsabb volt és a hónap alatt átharapta a vastag posztót s mélyen fejszakította a karhust. Kardos ordított és hátra, térdre vágta magát. Annyi ideje volt csak, hogy előre kapjon, mert a kutya most már tájékozódni kezdett és a torkának ugrott. A levegőben kapta el, de mert a súlyos állapot ezáltal teljes erővel, felkorbácsolódott düh és a szabadulás egyetlen süllyedő pontjára szorított élete utolsó megfeszítésével rontott neki, hanyatt vágódott és fordulva véresre sértette arcát a fagyos földön. Hörgött és szájjal kapott a kutya után. Hátulso combjába harapott bele és felvágva fejét, a levegőbe emelt kutya nyakán ujjai összetákoloztak. Ráhasalt, áthemperedett rajta, hol ő, hol a fuldokló állat került felül, ő egyre jobban szorította a kutya nyakát, az pedig lábaival feltépve a mellén és hátán a ruhát, az inget, körmeivel felszaggatva a nyakát, de mind erőtlenebb és gyengébb kapálódzással. A két első lába, aztán lassan előre meredt, a két hátsó pedig vonagló mozgással kezdett verdesni a levegőben. Kardos érezte, hogy a csomósa dagadt inak elernyednek az ujjai alatt. A kutya hasán térdelt és ekkor belenézett az állat szemébe. A kuvasz két szemé könnyben uszott és a szemogarak fátyla alatt megkövült és mégis élő és harmatos békeség virrasztott.

Kardos szédült, zúgott a füle, a feje, amikor feltápáskodott. Körülnézett, nem mozdult semmi. A pusztát mély, véget nem érő csöndben aludt s még csak

sóhaj sem hallatszott a holdfényes éjszakában.

Hátára vetette a megfojtott kutyát s a kerítéshez érve, bedobta a kertbe, a hóra.

Másnap odahaza maradt, azóta, hogy az asszony meghalt, először. Estefelé benyitott az istállóba.

— Hónap hordunk ... Mihály, az öreg béres, kivette a pipát a szájából. Szólni akart, de hirtelen nagy melegség öntötte el. Négy hónap óta nem hallotta a Kardos hangját s ez a négy hónap, amely nehéz veresével a temető éjféli csöndjét borította a tanya, a szivükre, az életükre s amelynek nyomozó bizonytalansága elvette a mindennapi falat kenyér ízét, hosszúvá tette a nappalt, egyetlen percet az éjszakát, ez az örökkévalónak tűnő négy hónap most egyszerre egy messzi emlék fájdalmas pillanatává omlott össze.

— Trágyát. Mert azt köll ... — mondta és nagy, meleg könnyű gördült végig barázdás arcán.

Kardos bement és lefeküdt. Másnap hajnalban kelt és csak naplemente felé szólt be a szülének, hogy tálalhat.

Hanem aludni ezen az éjszakán sem tudott. Harmadszor si- ratta el a halott asszonyt gyermekes, árva nagy zokogással, harmadszor érezte, hogy a ron- tás, amellyel pörbe akart szállni az ég felé meg a föld felé, kiköt- zött belőle, a szívéből mégis min- den éjjel újra megindult a piros- meleg vér. Ekkor egy éjszaka

felkelt és kilopódzott a szobá- ból.

A pusztát fölött március ébre- dezett és az olvadó hó lassú szí- várgással utat vágott a vízes- kének a kibomlott csírák felé.

Kardos megállt a holdfé- nyes éjszakában. Az égen hó- fehér bárányfelhők csapata vo- nult és a magasságban tavaszi szelek kergetődztek. A tanya a- lott s az istállóból hallatszott a két pihenő ló csendes abrakolá- sa. Kardos az érzés alatt húzó- dott el a kamráig. Halkan be- nyitott. A sarokban megtalálta az ásót, meg a kapát. Hátulról került be a kertbe.

A kerítés tövében ott feküdt a kutya.

A fejét két összefagyott első lába elé hajtotta és szemel le- voltak csukva.

Kardos megállt az állat e- lőtt. Darabig nézte, aztán a nagy, erős ember megingott:

— Vitéz ... — mondta — Vitéz, né haragugy! ... — or- dított föl belőle.

Negyedóra vulva kész volt a gödörrel, belefektette a kutyát és rendesen elhantolta.

Amikor elvégezte, fogta az ásót meg a kapát és megindult. A kertajtóhoz érve, hirtelen megállt és visszafordult. Kör- rülnézett. Kelet felől derengett s a távolból mintha kocsizörgés hallatszott volna. A homárhoz futott s odaérve, az ásót neki- eresztette a kemény földnek.

Pár perc alatt ezzel is elkészült, akkor betemette a gödört és visszalopódzkodva a kertbe, a kiásott oronabokrot odatűzte fejének a halott kutya sirja fö- lé ...